

8. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення: 26.05.2021).

Ключові слова: *коронавірус, карантин, постанова, закон, громадський транспорт, засоби індивідуального захисту, документ, самоізоляція, суб'єкт господарювання, заклади громадського харчування.*

Ключевые слова: *коронавирус, карантин, постановление, закон, общественный транспорт, средства индивидуальной защиты, документ, самоизоляция, субъект хозяйствования, заведения общественно питания.*

Keywords: *coronavirus, quarantine, decree, law, public transport, personal protective equipment, document, self-isolation, business entity, catering establishments.*

Коломієць Юлія Юріївна

*Національний університет «Одеська юридична академія»
доцент кафедри кримінального права,
доктор юридичних наук, доцент*

ДЕРЖАВНІСТЬ УКРАЇНИ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Перш ніж перейти до питання, яке в ХХІ столітті турбує кожного, хто любить Україну: «Чи зможе Україна зберегти власну державність?», пропонуємо пригадати уривок віршу Т. Г. Шевченко «І мертвим, і живим, і ненародженим¹ землякам моїм в Україні і не в Україні моє дружнєє посланіє» [1, с. 348–354].

Вірш було написано у 1845 році, але кожне його слово, кожна строчка, кожний вислів повністю відображають сучасну реальність. Особливо точно зображений образ наших політичних діячів.

За роки своєї незалежності Україна так і не створила власну державність. Український письменник, державний та політичний діяч В. К. Винниченко визначав державність як комплекс тих інститутів економіки, політики, культури, які діють на території, населеній

¹ Згідно до сучасної орфографії української мови правильним буде написання «ненародженим», але в першодруку та в оригіналі Тарас Григорович використав написання «ненарожденним».

національним колективом, які зв'язують його в компактну цілість та забезпечують його розвиток у сучасному і майбутньому [2]. Державність для України – це устрій усього матеріального і духовного буття українського народу.

Отримавши право на незалежність, Україна розпочала формувати власну державність. Про це свідчить Постанова Президії Академії наук України № 231 від 14.07.93 р. «Українська державність: витоки, традиції, шляхи історичного розвитку (наукова доповідь)», в якій відзначалося: «В умовах національно-культурного відродження українського народу проблема теорії та історії зародження, становлення та розвитку української державності на різних історичних етапах набуває особливої ваги».

Дослідники прагнули вивчати державотворчі процеси в українських землях як єдине ціле, уникаючи вилучень, спрощень та тенденційності, залучаючи максимально широке коло джерел. Так, за словами відомого українознавця, історіографа, доктора історичних наук, академіка Академії наук вищої школи України, Я. С. Калакура: «Стрижнем соборності українських істориків стає усвідомлення ними незалежності України, їх самоідентифікація з українською ідеєю, об'єднання творчого потенціалу для створення наукової історії України, вироблення українського бачення світового історичного процесу» [3, с. 465]. Але він помилявся. Стрижнем наукових досліджень українських істориків стало усвідомлення ними необхідності інтеграції України до Європейського Союзу, їх самоідентифікація з європейськими ідеями, об'єднання творчого потенціалу для створення європейської наукової історії, вироблення європейського бачення історії України.

Законом України від 7 лютого 2019 року «Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору)» абзац п'ятий преамбули Конституції України після слів «громадянської злагоди на землі України» було доповнено словами «та підтверджуючи європейську ідентичність Українського народу і незворотність європейського та

євроатлантичного курсу України». Аналогічні зміни були внесені до статей 85, 102, 116 Конституції України.

Виникає питання: Як Україна може підтвердити європейську ідентичність Українського народу і незворотність європейського та євроатлантичного курсу України? Відповідь на це питання міститься в Плані заходів з реалізації стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору, затвердженому Указом Президента України 20 квітня 2019 року.

З одного боку цей план є вигідним, а можливо і необхідним для України, з іншого боку поза увагою влади залишається те, що Україна майже втратила свою незалежність і суверенітет. Спробуємо з'ясувати, що отримує, а що втрачить Україна на шляху до європейської інтеграції, впроваджуючи план заходів, затверджений Президентом України – Петром Порошенком.

Україна сподівається на перегляд Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони. *Через брак енергетичних ресурсів укладання цієї угоди є вигідною для України.*

Україна сподівалася на опрацювання зі стороною ЄС питання щодо: подальшої лібералізації торгівлі, укладання Угоди про оцінку відповідності та прийнятності промислових товарів; інтеграції до внутрішніх ринків ЄС у сферах енергетики та цифрової економіки; співробітництва у сфері юстиції, свободи та безпеки. *Це означає, що Україна так і залишиться країною збуту. Вона давно майже нічого не виробляє. Колишні заводи та фабрики, перетворилися на торгівельні центри, а родючі землі України виснажуються соняшником і рапсом. Інтеграція цифрової економіки при усіх тих позитивних характеристиках, що розписуються політичними діячами, перешкоджає зміцненню державності України.*

У своєму інтерв'ю Володимир Михайлов – технічний директор IT-Enterprise зазначив: «Для широкого загалу «цифрова економіка» означатиме новий рівень цифрових сервісів, коли в онлайн перехо-

дять оплати комунальних платежів, через смартфон ми реєструємося в черзі, оплачуємо покупки тощо. ...завдання, яке ставить перед нами цифрова економіка сьогодні – впровадити цифрові технології у виробництво, освіту, медицину» [4]. *Виникає питання: Хто буде контролювати наше виробництво, освіту і медицину? Звісно, власники електронних мереж.*

Україну не можна назвати бідною державою, але через чисельні борги, вона вимушена просити допомоги. До Плану, затвердженому Президентом України входить: «Вжити в установленому порядку заходів щодо розширення джерел та способів залучення міжнародної допомоги відповідно до визначених стратегічними документами цілей і завдань європейської та євроатлантичної інтеграції України».

Гроші Україні насправді потрібні. Але поза увагою залишається те, що як на державному рівні, так і на рівні окремої людини, гроші просто так нікому, ніколи не даються. Україна отримала гроші для впровадження проєктів «Держава в смартфоні» і «Смарт-освіта», але що це нам дало – невпевненість у завтрашньому дні, зруйновану систему освіти, неосвічених дітей і обурених батьків.

У XXI столітті Україна не може самостійно здійснювати ні законодавчу, ні виконавчу, ні судову владу. В Україні Т. Г. Шевченко є символом свободи та гідності українського народу. На його честь названі міста, села, вулиці, музеї, навчальні заклади, театри. В навчальних вузах часто можна побачити його портрет, майже в кожному місті України є його скульптури. Але нажаль дружнє послання Т. Г. Шевченко «І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм в Україні і не в Україні моє дружнє посланіє» забуте.

За роки незалежності України громадянської злагоди ми не знайшли, історію українського державотворення із правом Українського народу на самовизначення забули, гідні умови життя не створили, про відповідальність перед Богом, власною совістю, попередніми, нинішнім та прийдешніми поколіннями намагаємося не думати. Але віра в добродішність має залишатися. Як свідчить наша історія серед гетьманів-зрадників завжди були герої, серед продажних політиків були люди, які по-справжньому люблять Україну, серед

псевдонаукоців були люди з глибоким мисленням та прагненням до істини. Створення та зміцнення державності України залежить від кожного українця.

Література

1. Шевченко. Т.Г. Зібрання творів: У 6 т. К., 2003. Т. 1: Поезія 1837–1847. С. 784 с.
2. Святоцький О. Українська державність: поняття, основні ознаки, символи, атрибути, витоки та етапи становлення. *Голос України*. 23 лютого 2019. URL: <http://www.golos.com.ua/article/314085>.
3. Калакура Я.С. Українська історіографія: Курс лекцій. Київ: Генеза, 2012. С. 512 с.
4. Ліскович М. Україна переходить на «цифрову економіку». Що це означає. *УКРІНФОРМ*. 21.01.2018. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2385945-ukraina-perehodit-na-cifrovu-ekonomiku-so-se-oznacaie.html>.

Ключові слова: державність, незалежність, суверенітет, євроінтеграція, сучасна держава.

Ключевые слова: государственность, независимость, суверенитет, евроинтеграция, современное государство.

Key words: statehood, independence, sovereignty, European integration, modern state.

Кравчук Валерій Миколайович

*Київський університет імені Бориса Грінченка,
доцент кафедри публічного та приватного права,
кандидат юридичних наук*

СИСТЕМА ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ – АТРИБУТ СИЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ

Формування сучасної ціннісної системи публічного управління, яка б відповідала потребам сьогодення і демократичним принципам правової держави, користувалася підтримкою й довірою з боку громадськості, різноманітних неурядових організацій неможливе без налагодження якісної співпраці владних структур між собою, так і механізму їх взаємодії з інститутами громадянського суспільства і громадськістю загалом.